

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, ט' באדר ב', תשפ"ד
19 במרץ, 2024
088/2024

עובדי הוראה במערכת החינוך, תשפ"ד (2023/24) Teaching Staff in the Educational System, 2023/24

בהודעה מוצגים ממצאים ראשוניים על היקף ההוראה לשנת הלימודים תשפ"ד (2023/24) ומגמות רב-שנתיות על היקף ההוראה, תחלופת עובדי הוראה, מאפיינים נבחרים של עובדי הוראה ואינדיקטורים נבחרים.

- בשנת הלימודים תשפ"ד¹ מספרם של עובדי הוראה בכלל המערכת היה כ-210 אלף, לעומת כ-203 אלף בשנת הלימודים תשפ"ג (גידול של 3.3%). במהלך השנים תש"ע-תשפ"ד (2009/10-2023/24), קצב השינוי השנתי **במספרם של עובדי ההוראה**, היה 3.3% בממוצע, בחינוך העברי – 3.4% ובחינוך הערבי – 3.0%.
- בשנת הלימודים תשפ"ד מספר המשרות המלאות היה כ-178 אלף לעומת כ-177 אלף בתשפ"ג (גידול של 0.3%). במהלך השנים תש"ע-תשפ"ד, **קצב השינוי השנתי במספר המשרות המלאות** במערכת, היה 1.7% בממוצע, בחינוך העברי – 1.9% ובחינוך הערבי – 1.4%.
- **בשנת הלימודים תשפ"ד מספר שעות העבודה השבועיות היה כ-6.39 מיליון שעות לעומת כ-6.27 מיליון שעות בתשפ"ג (גידול של 1.8%)**. במהלך השנים תש"ע-תשפ"ד, **קצב השינוי השנתי במספר שעות העבודה השבועיות** במערכת היה 4.4% בממוצע, בחינוך העברי – 4.6% ובחינוך הערבי – 4.0%.
- במהלך השנים תש"ע-תשפ"ד, **חל גידול מואץ בהיקף ההוראה** בכלל המערכת והתווספו למערכת כ-77 אלף עובדי הוראה, כ-38 אלף משרות מלאות וכ-2.9 מיליון שעות עבודה שבועיות.
- בשנת הלימודים תשפ"ד נוספו למערכת 14,379 עובדי הוראה:
- 12,411 עובדי הוראה חדשים (לעומת 14,890 בשנת תשפ"ג, ירידה של כ-16.6%)
- 1,968 עובדי הוראה חוזרים (לאחר הפסקה של 3 שנים ויותר).
- במהלך השנים תשס"א-תשפ"ד, מספרם של **עובדי הוראה חדשים** נמצא במגמת עלייה מ-9,581 בשנת תשס"א לכ-12,400 בשנת תשפ"ד (גידול של כ-29.4%).

¹ נתוני תשפ"ד הם "אומדן" המתבסס על נתוני תחילת השנה בשילוב עם אומדן לתוספת הצפויה להתקבל בנתוני סוף השנה. האומדן חושב בעזרת "סימולציות" על נתוני השנים הקודמות.

- בשנת הלימודים תשפ"א **עזבו את מערכת החינוך** 10,143 עובדי הוראה לעומת 8,265 עובדי הוראה בשנת הלימודים תש"ף (גידול של 22.7%).
- במהלך השנים תשס"א-תשפ"א (2020/21-2000/01), **שיעורי העזיבה** היו יציבים, בממוצע כ-5.1%. שיעור העזיבה הממוצע בחינוך הערבי בשנים אלו (כ-3.8%) נמוך מהשיעור הממוצע בחינוך העברי (כ-5.4%).
- במהלך השנים תש"ס-תשפ"ג (2022/23-1999/00), מספר התלמידים בכלל המערכת גדל בכ-49%, לעומת גידול של כ-66% במספר הכיתות וגידול של כ-80% במספרי המורים והמשורות המלאות.
- **בחינוך העברי** מספר התלמידים גדל בכ-46%, לעומת גידול של כ-58% במספר הכיתות, גידול של כ-65% במספר המורים וגידול של כ-71% במספר המשורות המלאות ושעות העבודה של המורים.
- **בחינוך הערבי** מספר התלמידים גדל בכ-62% לעומת גידול של כ-97% במספר הכיתות, גידול של כ-133% במספר המורים, גידול של כ-126% במספר המשורות המלאות וגידול של כ-130% במספר שעות העבודה של המורים.
- במהלך שני העשורים האחרונים ירד **ממוצע התלמידים למורה**. ירידה בולטת במיוחד הייתה בחינוך היסודי הערבי – מ-15.7 תלמידים למורה בשנת תש"ס (1999/00) ל-11.6 תלמידים למורה בשנת תשפ"ג (ירידה של 4.1 תלמידים למורה).
- ירידה בולטת חלה **בממוצע התלמידים למשרה מלאה**, בחינוך היסודי הערבי – מ-18.9 תלמידים למשרה מלאה בשנת תש"ס ל-13.6 תלמידים למשרה מלאה בשנת תשפ"ג (ירידה של 5.3 תלמידים למשרה מלאה).
- **ממוצע התלמידים לכיתה** ירד אף הוא, ובאופן בולט בחטיבות הביניים בחינוך הערבי מ-32.9 תלמידים לכיתה בשנת תש"ס ל-26.2 תלמידים לכיתה בשנת תשפ"ג (ירידה של 6.7 תלמידים לכיתה).
- **בחינוך העברי** בשני העשורים האחרונים שיעורם של עובדי הוראה בעלי **דרגות שכר לא אקדמיות** ירד מ-32.2% בשנת תשס"ב (2001/01) ל-6.7% בשנת תשפ"ד, ושיעורם של עובדי הוראה **בעלי דרגת שכר תואר שני** ומעלה עלה מ-19.3% ל-40.7%, בהתאמה.
- **בחינוך הערבי** בשני העשורים האחרונים, **שיעור הנשים** עלה מ-61.2% בשנת תשס"ב ל-77.7% בשנת תשפ"ד. שיעורם של עובדי הוראה **בעלי דרגות שכר לא אקדמיות** ירד מ-42.6% בשנת תשס"ב ל-2.3% בשנת תשפ"ד, ובמקביל שיעורם של עובדי הוראה **בעלי דרגת שכר תואר שני ומעלה** עלה מ-8.5% ל-49.2%, בהתאמה.

[להגדרות, מקורות והסברים](#)

היקף ההוראה במערכת החינוך

עובדי הוראה

בשנת הלימודים תשפ"ד מספרם של עובדי הוראה בכלל המערכת היה כ-210 אלף, לעומת כ-204 אלף בשנת הלימודים תשפ"ג (גידול של 3.3%).
בחינוך העברי מספר עובדי ההוראה היה כ-164 אלף לעומת כ-159 אלף בשנה הקודמת (גידול של 3.5%).
בחינוך הערבי מספר עובדי ההוראה היה כ-46 אלף, לעומת כ-45 אלף בשנה הקודמת. במהלך השנים תש"ע-תשפ"ד, התווספו למערכת כ-77 אלף עובדי הוראה. בשנים אלו, קצב השינוי השנתי במספרם של עובדי ההוראה היה 3.3% בממוצע, בחינוך העברי – 3.4% ובחינוך הערבי – 3.0%.

משרות מלאות

בשנת הלימודים תשפ"ד מספר המשרות המלאות היה כ-178 אלף לעומת כ-177 אלף בתשפ"ג (גידול של 0.3%). בחינוך העברי סך המשרות המלאות עמד על כ-137 אלף לעומת כ-138 אלף, בהתאמה (קיטון של 0.4%) ובחינוך הערבי – על כ-41 אלף לעומת כ-40 אלף, בהתאמה (גידול של 2.5%).
בשנים תש"ע-תשפ"ד, התווספו למערכת כ-38 אלף משרות מלאות. בשנים אלו, קצב השינוי השנתי במספר המשרות המלאות במערכת היה 1.7% בממוצע, בחינוך העברי – 1.9% בממוצע לשנה ובחינוך הערבי – 1.4% בממוצע.

שעות עבודה

בשנת הלימודים תשפ"ד מספר שעות העבודה השבועיות היה כ-6.3 מיליון שעות לעומת כ-6.2 מיליון שעות בתשפ"ג (גידול של 1.8%). בחינוך העברי סך שעות העבודה השבועיות בתשפ"ד עמד על כ-4.9 מיליון שעות לעומת כ-4.8 מיליון שעות בתשפ"ג (גידול של 1.5%), ובחינוך הערבי – על כ-1.46 מיליון שעות בתשפ"ד לעומת כ-1.4 מיליון שעות בתשפ"ג (גידול של 2.8%).
בשנים תש"ע-תשפ"ד, התווספו למערכת כ-2.9 מיליון שעות עבודה. בשנים אלו, קצב השינוי השנתי בשעות העבודה השבועיות במערכת היה 4.4% בממוצע, בחינוך העברי – 4.6% ובחינוך הערבי – 4.0%.

לוח א - עובדי הוראה, לפי שלב חינוך, מגזר ופיקוח, תשנ"א-תשפ"ד (1990/91-2023/24)

מספרים מוחלטים

שינוי שנתי ממוצע תש"ע (2009/10)- תשפ"ד (2023/24)	תשפ"ד ² (2023/24)	תשפ"ג (2022/23)	תש"ף (2019/20)	תש"ע (2009/10)	תש"ס (1999/00)	תשנ"א (1990/91)	
3.3	210,336	203,532	186,585	133,298	113,392	80,671	סך הכל
3.4	164,399	158,812	143,604	102,349	92,219	68,044	חינוך עברי
4.7	19,086	18,674	16,359	10,034	6,890	5,260	קדם-יסודי
3.3	78,195	75,631	67,744	49,711	43,418	33,737	יסודי
3.2	34,829	33,827	30,752	22,440	17,388	9,932	חטיבת ביניים
2.5	48,251	47,162	44,406	34,142	31,286	22,105	חטיבה עליונה
							פיקוח
3.1	96,491	93,198	86,586	62,557	62,590	49,285	ממלכתי
3.5	38,688	37,085	33,795	23,808	20,453	15,253	ממלכתי-דתי
4.4	29,219	28,529	23,223	15,984	9,176	3,506	חרדי
3.0	45,937	44,720	42,981	30,294	18,870	10,469	חינוך ערבי
3.0	3,625	3,491	3,183	2,391	1,157	506	קדם-יסודי
1.9	22,597	22,041	21,309	17,377	10,997	6,191	יסודי
3.2	9,085	8,950	8,830	5,871	3,729	1,887	חטיבת ביניים
4.4	12,122	11,819	11,385	6,597	4,102	2,271	חטיבה עליונה

² אומדן.

לוח ב - משרות מלאות, לפי שלב חינוך, מגזר ופיקוח, תשנ"א-תשפ"ד (2023/24-1990/91)

מספרים מוחלטים

שינוי שנתי ממוצע תש"ע (2009/10) - תשפ"ד (2023/24)	תשפ"ד ³ (2023/24)	תשפ"ג (2022/23)	תש"ף (2019/20)	תש"ע (2009/10)	תש"ס (1999/00)	תשנ"א (1990/91)	
1.7	177,773	177,311	161,303	139,767	98,573	66,068	סך הכל
1.9	137,112	137,638	123,067	105,602	78,872	54,763	חינוך עברי
4.8	16,568	16,613	14,545	8,564	6,050	4,562	קדם-יסודי
1.4	62,282	65,246	57,594	51,552	34,847	24,670	יסודי
0.7	30,854	29,988	26,980	27,970	17,592	8,688	חטיבת ביניים
0.8	42,490	41,599	38,893	37,965	29,376	20,137	חטיבה עליונה
							פיקוח
1.4	84,339	81,683	75,072	68,957	54,271	40,083	ממלכתי
1.9	32,360	31,241	28,039	24,767	17,533	12,128	ממלכתי-דתי
3.9	20,412	24,714	19,956	11,878	7,067	2,552	חרדי
1.4	40,661	39,673	38,237	33,673	17,746	9,556	חינוך ערבי
3.1	3,181	3,088	2,775	2,079	1,113	461	קדם-יסודי
-0.1	19,635	19,254	18,704	19,965	9,851	5,402	יסודי
1.3	8,086	7,963	7,837	6,767	3,663	1,707	חטיבת ביניים
2.6	11,232	10,964	10,640	7,858	4,580	2,382	חטיבה עליונה

³ אומדן.

לוח ג - שעות עבודה שבועיות, לפי שלב חינוך, מגזר ופיקוח, תשנ"א-תשפ"ד (1990/91-2023/24)

מספרים מוחלטים

שינוי שנתי ממוצע תש"ע (2009/10)- תשפ"ד (2023/24)	תשפ"ד ⁴ (2023/24)	תשפ"ג (2022/23)	תש"ף (2019/20)	תש"ע (2009/10)	תש"ס (1999/00)	תשנ"א (1990/91)	
4.4	6,385,751	6,272,016	5,686,444	3,489,467	2,612,038	1,765,014	סך הכל
4.6	4,920,902	4,846,736	4,321,472	2,632,680	2,076,440	1,455,336	חינוך עברי
5.3	527,777	528,360	462,919	254,980	181,323	136,749	קדם-יסודי
3.7	2,214,392	2,245,434	1,991,693	1,329,291	1,009,053	713,100	יסודי
4.0	1,134,919	1,098,782	985,390	659,603	423,147	210,125	חטיבת ביניים
4.5	1,604,738	1,556,220	1,426,391	870,350	681,903	476,441	חטיבה עליונה
							פיקוח
4.3	3,058,392	2,951,096	2,701,368	1,689,074	1,426,181	1,061,518	ממלכתי
4.7	1,167,892	1,123,128	1,004,618	617,119	461,550	324,299	ממלכתי-דתי
5.5	694,617	772,511	615,486	326,487	188,709	69,519	חרדי
4.0	1,464,849	1,425,280	1,364,972	842,974	476,938	257,479	חינוך ערבי
3.6	100,232	97,256	87,427	60,764	33,362	13,823	קדם-יסודי
2.3	694,064	679,614	656,720	507,530	282,082	155,161	יסודי
4.4	293,643	288,769	283,843	161,767	88,555	41,176	חטיבת ביניים
6.2	426,898	413,859	394,876	184,952	108,719	57,109	חטיבה עליונה

⁴ אומדן.

תחלופת עובדי הוראה

כניסת עובדי הוראה למערכת

בשנת הלימודים תשפ"ד נכנסו למערכת 14,379 עובדי הוראה: 12,411 עובדי הוראה חדשים ו-1,968 עובדי הוראה חוזרים (לאחר הפסקה של 3 שנים ויותר).

לוח ד - כניסת עובדי הוראה למערכת החינוך, לפי מגזר, תשס"א-תשפ"ד (2000/01-2023/24)

תשפ"ד (2023/24)	תשפ"ג (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תשע"א (2010/11)	תשס"א (2000/01)	
14,379	17,139	15,170	14,555	12,061	10,934	סך הכל
12,296	14,594	12,997	12,122	9,356	8,805	חינוך עברי
2,082	2,545	2,173	2,433	2,705	2,127	חינוך ערבי
12,411	14,890	13,266	12,575	10,225	9,581	עובדי הוראה חדשים במערכת
10,611	12,661	11,356	10,504	7,821	7,556	סך הכל
1,800	2,229	1,910	2,071	2,404	2,023	חינוך עברי
						חינוך ערבי
1,968	2,249	1,904	1,980	1,836	1,353	עובדי הוראה חוזרים למערכת
1,685	1,933	1,641	1,618	1,535	1,249	סך הכל
282	316	263	362	301	104	חינוך עברי
						חינוך ערבי

עובדי הוראה חדשים

בשנת הלימודים תשפ"ד מספרם של עובדי הוראה חדשים עמד על 12,411 לעומת 14,890 בשנת תשפ"ג (ירידה של כ-16.6%). בחינוך העברי נוספו 10,611 עובדי הוראה בתשפ"ד לעומת 12,661 בתשפ"ג (קיטון של 16.2%), ובחינוך הערבי – 1,800 לעומת 2,229, בהתאמה (קיטון של 19.3%). במהלך השנים תשס"א-תשפ"ד, מספרם של עובדי הוראה חדשים נמצא במגמת עלייה מ-9,581 בשנת תשס"א לכ-12,400 בשנת תשפ"ד (גידול של כ-29.4%).

לוח ה - עובדי הוראה חדשים במערכת החינוך, לפי מגזר ושלב חינוך, תשס"א-תשפ"ד (2000/01-2023/24)

תשפ"ד (2023/24)	תשפ"ג (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תשע"א (2010/11)	תשס"א (2000/01)	מגזר ושלב חינוך
12,411	14,890	13,266	12,575	10,225	9,581	סך הכל
10,611	12,661	11,356	10,504	7,821	7,556	חינוך עברי
1,440	1,790	2,076	1,053	699	361	קדם-יסודי
5,642	7,135	5,774	6,411	4,306	3,234	יסודי
2,109	2,236	1,998	1,654	1,527	1,424	חטיבת ביניים
1,850	2,004	2,011	1,861	1,832	3,052	חטיבה עליונה
1,800	2,229	1,910	2,071	2,404	2,023	חינוך ערבי
132	189	154	80	67	285	קדם-יסודי
1,008	1,213	983	1,349	1,352	1,130	יסודי
264	359	364	182	518	248	חטיבת ביניים
447	539	485	524	562	428	חטיבה עליונה

שיעורם של עובדי הוראה חדשים בכלל מערכת החינוך ירד מכ-7.3% בשנת תשפ"ג לכ-5.9% בשנת תשפ"ד. השיעור בחינוך העברי ירד מכ-8.0% לכ-6.5% בהתאמה והשיעור בחינוך הערבי ירד מ-5.0% ל-3.9%, בהתאמה.

לוח ו - אחוז עובדי הוראה חדשים במערכת החינוך, לפי מגזר ושלב חינוך, תשס"א-תשפ"ד (2023/24-2000/01)

תשפ"ד (2023/24)	תשפ"ג (2022/23)	תשפ"ב (2021/22)	תשפ"א (2020/21)	תשע"א (2010/11)	תשס"א (2000/01)	מגזר ושלב חינוך
5.9	7.3	6.7	6.5	7.3	8.2	סך הכל
6.5	8.0	7.4	7.0	7.3	7.8	חינוך עברי
7.5	9.6	11.4	6.3	6.7	4.1	קדם-יסודי
7.2	9.4	7.9	8.9	8.2	7.4	יסודי
6.1	6.6	6.1	5.3	6.5	6.7	חטיבת ביניים
3.8	4.2	4.3	4.1	5.3	9.0	חטיבה עליונה
3.9	5.0	4.3	4.7	7.4	9.8	חינוך ערבי
3.6	5.4	4.7	2.5	2.7	15.6	קדם-יסודי
4.5	5.5	4.5	6.0	7.3	9.6	יסודי
2.9	4.0	4.1	2.1	7.9	6.4	חטיבת ביניים
3.7	4.6	4.2	4.5	8.0	9.3	חטיבה עליונה

עובדי הוראה שעזבו את מערכת החינוך

בשנת הלימודים תשפ"א עזבו את מערכת החינוך 10,143 עובדי הוראה לעומת 8,265 עובדי הוראה בשנת הלימודים תש"ף (גידול של 22.7%). בחינוך העברי עזבו 8,175 עובדי הוראה בתשפ"א לעומת 6,893 בתש"ף (גידול של 18.6%), ובחינוך הערבי – 1,968 לעומת 1,372, בהתאמה (גידול של 43.4%).

לוח ז - עובדי הוראה שעזבו את מערכת החינוך, לפי מגזר ושלב חינוך, תשס"א-תשפ"א (2020/21-2000/01)

תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"א (2010/11)	תשס"א (2000/01)	
10,143	8,265	9,529	8,247	8,190	7,047	7,174	סך הכל
8,175	6,893	7,804	6,798	6,749	6,000	5,726	חינוך עברי
868	789	820	775	750	608	393	קדם-יסודי
4,258	3,284	4,113	3,224	3,297	2,524	2,638	יסודי
1,481	1,307	1,424	1,322	1,271	1,073	1,050	חטיבת ביניים
2,024	1,891	1,895	1,910	1,843	2,048	2,542	חטיבה עליונה
1,968	1,372	1,725	1,449	1,441	1,249	962	חינוך ערבי
104	94	86	71	94	75	70	קדם-יסודי
1,219	733	962	778	789	549	512	יסודי
294	220	291	255	206	139	129	חטיבת ביניים
419	391	449	389	417	255	268	חטיבה עליונה

במהלך השנים תשס"א-תשפ"א, שיעורי העזיבה יציבים, בממוצע כ-5.1%. שיעור העזיבה הממוצע בחינוך הערבי בשנים אלו (כ-3.8%) נמוך מהשיעור הממוצע בחינוך העברי (כ-5.4%). בשנים אלו שיעור העזיבה

הממוצע גבוה במיוחד בדרג היסודי בחינוך העברי (כ-5.5%), ונמוך במיוחד בחטיבות הביניים בחינוך הערבי (כ-2.8%).

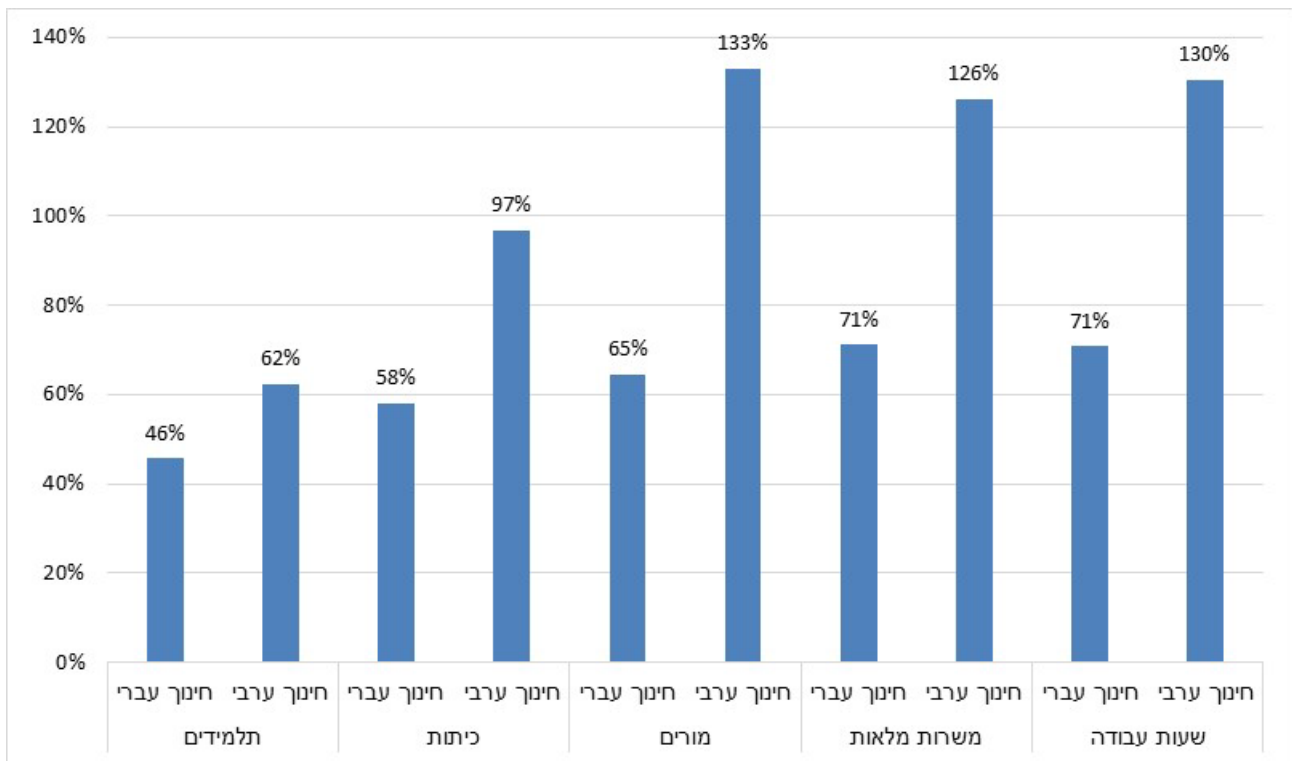
**לוח ח - שיעורי עזיבה של עובדי הוראה, לפי מגזר ושלב חינוך
תשס"א-תשפ"א (2000/01-2020/21)**

תשפ"א (2020/21)	תש"ף (2019/20)	תשע"ט (2018/19)	תשע"ח (2017/18)	תשע"ז (2016/17)	תשע"א (2010/11)	תשס"א (2000/01)	
5.3	4.4	5.3	4.7	4.8	5.0	6.1	סך הכל
5.5	4.8	5.7	5.1	5.2	5.6	5.9	חינוך עברי
5.2	4.8	5.3	5.2	5.2	5.9	4.4	קדם-יסודי
5.9	4.9	6.3	5.1	5.3	4.8	6.0	יסודי
4.7	4.3	4.8	4.5	4.6	4.6	4.9	חטיבת ביניים
4.5	4.3	4.5	4.6	4.6	6.0	7.5	חטיבה עליונה
4.5	4.0	3.5	3.5	3.6	2.9	4.7	חינוך ערבי
3.3	3.0	2.8	2.3	3.1	3.0	3.8	קדם-יסודי
5.4	3.4	4.6	3.7	3.8	3.0	4.4	יסודי
3.4	2.5	3.3	2.9	2.4	2.1	3.3	חטיבת ביניים
3.6	3.4	4.2	3.7	4.1	3.6	5.8	חטיבה עליונה

מגמות שינוי בהיקף מערכת החינוך

האינדיקטורים להלן משקפים מצד אחד את המגמות בקצב השינוי בהיקף ההוראה במונחי מורים, משרות מלאות ושעות עבודה ומצד שני את קצב השינוי במספרי התלמידים והכיתות. במהלך השנים תש"ס-תשפ"ג (2022/23-1999/00), מספר התלמידים בכלל המערכת גדל בכ-49% לעומת גידול של כ-66% במספר הכיתות וגידול של כ-80% במספרי המורים והמשרות המלאות. בשנים אלו, השינוי השנתי הממוצע במספר התלמידים היה 1.8 בממוצע לשנה, במספר הכיתות – 2.2, במספר המורים ובמספר המשרות המלאות – 2.6 בממוצע לשנה. **בחינוך העברי** מספר התלמידים גדל בכ-46% לעומת גידול של כ-58% במספר הכיתות, גידול של כ-65% במספר המורים וגידול של כ-71% במספר המשרות המלאות ושעות העבודה של המורים. **בחינוך הערבי** מספר התלמידים גדל בכ-62% לעומת גידול של כ-97% במספר הכיתות, גידול של כ-133% במספר המורים, גידול של כ-126% במספר המשרות המלאות וגידול של כ-130% במספר שעות העבודה של המורים.

תרשים 1 - אחוז השינוי במספר התלמידים, הכיתות, המורים, המשרות המלאות ושעות העבודה, לפי מגזר, תש"ס-תשפ"ג (1999/00-2022/23)

מדדי עומס הוראה

כתוצאה ממגמות אלו, ממוצע התלמידים למורה ירד בשנים אלו באופן בולט:

- **בחינוך היסודי הערבי** מ-15.7 תלמידים למורה בשנת תש"ס ל-11.6 תלמידים למורה בשנת תשפ"ג (ירידה של 4.1 תלמידים למורה); בחינוך החרדי מ-13.6 ל-11.0, בהתאמה (ירידה של 2.6 תלמידים למורה).
- **בחיטובת הביניים בכלל מגזרי המערכת**; ובאופן בולט בחינוך הממלכתי העברי – מ-12.0 ל-7.9, בהתאמה (ירידה של 4.1 תלמידים למורה)
- לעומת זאת, בחינוך החרדי **בחיטובת העליונות** חלה עלייה בממוצע התלמידים למורה מ-11.4 בתש"ס ל-13.0 בתשפ"ג (עלייה של 1.6 תלמידים למורה).

במקביל לכך, ניתן לראות ירידה בולטת בממוצע התלמידים למשרה מלאה:

- **בחינוך היסודי הערבי** מ-18.9 תלמידים למשרה מלאה בשנת תש"ס ל-13.6 תלמידים למשרה מלאה בשנת תשפ"ג (ירידה של 5.3 תלמידים למשרה מלאה)
- **בחיטובת הביניים הערבי** – מ-14.7 ל-10.9, בהתאמה (ירידה של 3.8 תלמידים למשרה מלאה).
- לעומת זאת, בחינוך החרדי **בחיטובת העליונות** חלה עלייה בממוצע התלמידים למשרה מלאה מ-13.9 בתש"ס ל-18.5 בתשפ"ג (עלייה של 4.6 תלמידים למשרה מלאה).

בתקופה זו, ממוצע התלמידים לכיתה ירד אף הוא ובאופן בולט:

- בחטיבות הביניים בחינוך הערבי מ-32.9 תלמידים לכיתה בשנת תש"ס ל-26.2 תלמידים לכיתה בשנת תשפ"ג (ירידה של 6.7 תלמידים לכיתה)
- בחינוך היסודי הערבי – מ-29.6 ל-24.4, בהתאמה (ירידה של 5.2 תלמידים לכיתה)
- בחטיבות הביניים בחינוך הממלכתי-עברי, מ-32.2 ל-28.2, בהתאמה (ירידה של 4.0 תלמידים לכיתה).

לוח י - ממוצע תלמידים למורה, למשרה מלאה ולכיתה, לפי שלב חינוך תש"ס (1999/00) ותשפ"ג (2022/23)⁵

ממוצע תלמידים לכיתה ⁶		ממוצע תלמידים למשרה מלאה		ממוצע תלמידים למורה		
תשפ"ג (2022/23)	תש"ס (2009/10)	תשפ"ג (2022/23)	תש"ס (2009/10)	תשפ"ג (2022/23)	תש"ס (2009/10)	
24.2	26.8	12.0	14.3	10.4	12.0	סך הכל
23.6	25.9	13.1	16.6	11.1	12.7	חינוך יסודי - סך הכל
24.1	26.6	13.3	15.9	11.1	12.4	ממלכתי
23.3	23.5	12.7	13.8	10.2	10.1	ממלכתי-דתי
22.2	20.6	12.5	20.4	11.0	13.6	חרדי
24.4	29.6	13.6	18.9	11.6	15.7	ערבי
26.9	31.2	10.8	13.6	7.7	11.4	חטיבת ביניים - סך הכל
28.2	32.2	11.2	14.2	7.9	12.0	ממלכתי
24.1	26.0	9.7	10.8	5.8	8.4	ממלכתי-דתי
26.2	32.9	10.9	14.7	9.3	12.4	ערבי
23.8	26.1	10.9	11.5	8.3	9.0	חטיבה עליונה - סך הכל
23.8	26.9	9.9	11.3	7.6	8.6	ממלכתי
21.3	22.9	7.9	9.6	5.3	7.0	ממלכתי-דתי
25.4	24.9	18.5	13.9	13.0	11.4	חרדי
23.9	27.8	10.8	12.8	9.4	12.3	ערבי

⁵ לא כולל מוסדות "פטור"

⁶ כולל חינוך מיוחד

מאפיינים נבחרים של עובדי הוראה

במהלך שני העשורים האחרונים חלו כמה שינויים בולטים במאפיינים של עובדי ההוראה.

בחינוך העברי בין השנים תשס"ב (2001/02) לתשפ"ד (2023/24):

- שיעורם של עובדי הוראה עם 31-40 שעות עבודה לשבוע עלה מ-9.8% ל-48.4%.
- שיעורם של עובדי הוראה שלהם עד 10 שנות ותק בהוראה עלה מ-33.9% ל-41.8%.
- שיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגות שכר לא אקדמיות ירד מ-32.2% ל-6.7%.
- שיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגת שכר תואר שני ומעלה עלה מ-19.3% ל-40.7%.

בחינוך הערבי בין השנים תשס"ב לתשפ"ד:

- שיעורם של עובדי הוראה עם 31-40 שעות עבודה שבועיות עלה מ-11.1% ל-61.5%.
- שיעור הנשים עלה מ-61.2% ל-77.7%.
- שיעורם של עובדי הוראה צעירים (עד גיל 29) ירד מ-30.5% ל-9.9%, ושיעור המבוגרים (מעל גיל 50) עלה מ-9.7% ל-23.3%.
- שיעורם של עובדי הוראה שלהם עד 10 שנות ותק ירד מ-53.5% ל-33.9%.
- שיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגות שכר לא אקדמיות ירד מ-42.6% ל-2.3%.
- שיעורם של עובדי הוראה בעלי דרגת שכר תואר שני ומעלה עלה מ-8.5% ל-49.2%.

לוח יא - עובדי הוראה, לפי מגזר ומאפיינים נבחרים, תשס"ב-תשפ"ד (2001/02-2023/24)

אחוזים

תשפ"ד (2023/24)			תשע"ב (2011/12)			תשס"ב (2001/02)			
חינוך ערבי	חינוך עברי	סך הכל	חינוך ערבי	חינוך עברי	סך הכל	חינוך ערבי	חינוך עברי	סך הכל	
100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	סך הכל
									מין
22.3	17.0	18.1	29.1	16.3	19.3	38.8	16.7	20.7	גברים
77.7	83.0	81.9	70.9	83.7	80.7	61.2	83.3	79.3	נשים
									גיל
9.9	12.0	11.5	19.8	10.4	12.7	30.5	13.1	16.3	עד 29
30.3	27.6	28.2	41.5	29.4	32.2	34.1	29.3	30.2	30-39
36.5	28.7	30.4	24.0	28.8	27.7	25.7	33.0	31.7	40-49
23.3	31.7	29.9	14.8	31.3	27.4	9.7	24.4	21.8	50+
									שנות ותק מוכרות בהוראה
33.9	41.8	40.1	43.8	30.8	33.9	53.5	33.9	37.4	1-10
33.2	26.4	27.9	32.4	29.8	30.4	22.9	30.0	28.7	11-20
25.6	19.1	20.5	13.5	23.0	20.8	17.8	25.8	24.4	21-30
8.6	12.7	11.8	6.9	13.6	12.0	5.0	9.1	8.4	31+
									שעות עבודה לשבוע
9.9	15.6	14.3	15.0	27.0	24.2	20.6	31.6	29.6	1-20
22.5	28.6	27.3	33.1	36.6	35.8	65.5	54.8	56.8	21-30
61.5	48.4	51.2	49.6	34.1	37.8	11.1	9.8	10.1	31-40
6.1	7.4	7.1	2.3	2.3	2.3	2.7	3.8	3.6	41+
									דרגת שכר
2.3	6.7	5.8	9.6	14.6	13.4	42.6	32.2	34.1	לא אקדמית
48.9	51.4	50.9	72.5	54.9	59.1	48.1	47.4	47.6	תואר ראשון
49.2	40.7	42.6	15.9	28.3	25.4	8.5	19.3	17.4	תואר שני ומעלה

הגדרות, מקורות והסברים

אוכלוסייה: עובדי הוראה בחינוך הקדם-יסודי הרשמי ועובדי הוראה בבתי ספר בחינוך היסודי, חטיבות הביניים והחטיבות העליונות. לא כולל עובדי הוראה בחינוך הקדם-יסודי המוכר שאינו רשמי וכן עובדי הוראה במוסדות "פטור" ובמוסדות ללא תלמידים קבועים בבית הספר.

מקורות

עובדי הוראה: הנתונים מתבססים על ממצאי קובץ רב-שנתי של עובדי הוראה, שהוקם בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך עיבוד מתוך הקבצים השנתיים של משרד החינוך וקבצים שנתיים בחינוך המוכר שאינו רשמי,⁷ לשנים 1991-2024.

תלמידים: הנתונים מתבססים על ממצאי קובץ רב-שנתי של תלמידים, שהוקם בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה על סמך עיבוד מתוך הקבצים השנתיים של משרד החינוך, לשנים 1996-2023.

הגדרות והסברים

יחידת ספירה: בסטטיסטיקה של עובדי הוראה יחידת הספירה היא "נפשות" בשונה מספירת "משרות הוראה" שבה מורה נספר כמספר בתי הספר וכמספר שלבי החינוך שבהם לימד בכל בית ספר. עובדי הוראה המלמדים ביותר מדרג חינוך אחד, נספרו בכל אחד מהדרגים בנפרד ואילו בסך הכל נספרו פעם אחת בלבד.

נתוני תשפ"ד: נתוני תשפ"ד הם "אומדן" המתבסס על נתוני תחילת שנה בשילוב עם אומדן לתוספת הצפויה להתקבל בנתוני סוף השנה. האומדן חושב בעזרת "סימולציות" על נתוני השנים הקודמות. **עובדי הוראה חדשים:** הוגדרו על פי מופע ראשון של תעודת זהות בשנה נתונה בקובץ הרב-שנתי של עובדי הוראה.

עובדי הוראה חוזרים: עובדי הוראה שחזרו למערכת לאחר הפסקה של 3 שנים ומעלה.

עזיבת המערכת: מוגדרת על סמך אי-הופעה בקבצים למשך 3 שנים ויותר ברציפות. בהתאם לכך, הנתונים על עזיבה (כולל פרישה ממערכת החינוך) מוגבלים עד לשנת 2021.

שעות עבודה שבועיות: סך שעות העבודה השבועיות של עובדי הוראה, כולל: שעות הוראה פרונטליות, שעות פרטניות, שעות שהייה, שעות ניהול, שעות ייעוץ חינוכי ושעות למילוי תפקידים אחרים בבית הספר. **דרגת שכר:** כולל דרגות שכר שוות ערך לדרגות שכר אקדמיות.

ממוצע תלמידים למורה: חושב על פי חלוקת מספר התלמידים במספר עובדי הוראה בכל תא בהתאמה. **ממוצע תלמידים למשרה מלאה:** חושב על פי חלוקת מספר התלמידים במספר משרות מלאות של עובדי הוראה בכל תא בהתאמה.

ממוצע תלמידים לכיתה:⁸ חושב על פי חלוקת מספר התלמידים במספר הכיתות בכל תא בהתאמה.

⁷ לא כולל מוסדות "פטור".

⁸ כולל כיתות חינוך מיוחד.